

IPOLYI A.: Régi magyar keresztutak és Magyarország címerének monumentális használata.

Archeológiai Közlemények 2. 1861. 182-185.,
http://real-j.mtak.hu/180/1/ARCHKOZL_02.pdf

és U.o.,

Magyar művészettörténelmi tanulmányai. Budapest 1873.466.

Egy más ily keresztút-medenczét szinte Rómer említ „A Bakony” című munkájában (176. lap). E szerint Városlődön a némabarátok monostorának kevés maradványai között látható egy vörös márvány medencze, melyen két szárnyas angyal van domborúan kivésve. A mellette fekvő nyolcszögű oszlopdarabnak (nyilván a keresztút oszloplába, milyenre mindezen medenczék állítva vannak), pedig nyolcz oldallapján váltogatva, t. i. minden második oldallapon egyegy vért, mindössze tehát, négy vért van kivésve. Az első 15Z1. évszám, másodikán Magyarország címerének hármás dombon álló kettős keresztje, harmadikán a négy szelemen, negyedikén koronás fejű, kiterjesztett szárnyú sas.

Egyébiránt a keszthelyi és városlövődi medenczéről úgy sem tudjuk biztossággal, vajjon azok keresztutak voltak-e csakugyan, vagy pedig szenteltvíztartók. Ellenben a hasonló címerezes hedervári, valamint az éviratos ásványi medenczék, jelenleg csakugyan keresztútul szolgálnak. Valamint hogy a kétségtelenül már eredetileg keresztútul készült besztercebányai és pozsonyi is, ha nem is címerrel, de évszámmal van jelelve. Ámbár az ily kitűnő öntött és feliratos műveknél már magában természetesnek látszik, hogy mestere elkészülése évét rajta megjelelje.

Zalai Múzeum 2. (Zalaegerszeg, 1990) Közlemények

Tóth Sándor: A keszthelyi Balatoni Múzeum középkori kőtára 167-168.old

40. Keresztelő medence, talán Keszthelyről, 1465.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/MEGY_ZALA_GZ_Zm_02/?pg=155&layout=s

183. oldal.

Kívül fent nyolcszögű, függőleges peremsáv, alatta ferde síkú szűkület, felváltva négy- és háromszögű mezőkkel. A négyszögűek simák, a többi egyszerű, lefelé homorodó és egyre elállóbb, sérült talpú címerpajzs díszíti. Négyzetes alsó sík, sarkai a pajzstalpak mögött.

Egy pajzs üres, a jobbra következőn rátétnek ható, fordított „S” alakhoz hasonlóan hajló, tekeredő végű, évszamos írásszalag van, a harmadikon négy pólya közbülső bevágásokkal, a negyediken kiálló kettőskereszt.

Az írásszalagon, egyszerűen vésve, szegély vonalpár és arab számok: 1465. A belső peremszél kerek, derékszögűen bevágott. Megfelelő méretű, leágazó bevágás a kereszt tengelye fölött a külső peremszélig. Kívül, kissé lejjebb, egykor kiálló vas csonkja. A túsó sarkoknál a külső peremszélen egy - egy ferde bevágás. A medence oldala csaknem függőleges, alja szöglettel csatlakozó, homorú. Részben kimeszelve. Kívül a szűkületen utólagos beépítésre valló habarcsnyomok.

Szürkésbarna homokkő. 36x52x52. Alsó sík 24,5x24,5. Medence 40,5 m. 13,5 Peremsáv Nyolcszögoldal h. 20,5-22.